

Vlaams
Parlement

ingediend op **977** (2016-2017) – Nr. 3
20 februari 2017 (2016-2017)

Verslag

namens de Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin
uitgebracht door Björn Anseeuw en Freya Saeys

over het voorstel van resolutie

van Elke Van den Brandt, Elisabeth Meuleman, An Moerenhout en
Imade Annouri

betreffende geestelijke gezondheidszorg:
naar een veerkrachtigere samenleving

Samenstelling van de Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin:

Voorzitter: Bart Van Malderen.

Vaste leden:

Caroline Croo, Danielle Godderis-T'Jonck, Lies Jans, Lorin Parys, Peter Persyn, Tine van der Vloet;
Griet Coppé, Cindy Franssen, Vera Jans, Katrien Schryvers;
Freya Saeys, Martine Taelman;
Freya Van den Bossche, Bart Van Malderen;
Elke Van den Brandt.

Plaatsvervangers:

Björn Anseeuw, Vera Celis, Cathy Coudyser, Koen Daniëls, Ingeborg De Meulemeester,
Manuela Van Werde;
Sonja Claes, Dirk de Kort, Kathleen Helsen, Tinne Rombouts;
Jo De Ro, Emmily Talpe;
Jan Bertels, Bert Moyaers;
Elisabeth Meuleman.

Toegevoegde leden:

Ortwin Depoortere.

Documenten in het dossier:

977 (2016-2017) – Nr. 1: Voorstel van resolutie
– Nr. 2: Amendement

INHOUD

1. Toelichting door Elke Van den Brandt.....	4
2. Bespreking	5
3. Stemmingen	10
Gebruikte afkortingen	12

De Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin besprak op 17 en 24 januari 2017 het voorstel van resolutie betreffende geestelijke gezondheidszorg: naar een veerkrachtigere samenleving.

Op dit voorstel van resolutie is één amendement ingediend. Het werd verspreid als *Parl.St.* VI.Parl. 2016-17, nr. 977/2.

1. Toelichting door Elke Van den Brandt

Elke Van den Brandt zegt dat geestelijke gezondheidszorg belangrijk en tegelijk onderschat is. De Vlaamse Regering heeft recent haar actieplan Geestelijke Gezondheid bekendgemaakt. Groen heeft samen met een honderdtal mensen die met geestelijke gezondheidsproblemen kampen, werken in de sector als expert of mantelzorger zijn een reeks prioriteiten en beleidsvragen geformuleerd.

Het aantal mensen dat met geestelijke gezondheidsproblemen kampt, is bekend. Net zoals de vaststelling dat slechts weinig mensen zorg zoeken of krijgen. Dat is het gevolg van de lange wachttijden en van het taboe. Vaak worden geestelijke gezondheidsproblemen niet herkend. Tegelijk is de beschikbare zorg voornamelijk residentiële zorg. Ambulante zorg vertegenwoordigt maar 20 percent van alle zorg. Slechts 6 percent van het totale gezondheidszorgbudget gaat naar geestelijke gezondheidszorg, terwijl één op vier – volgens sommigen één op twee – ermee geconfronteerd wordt in de loop van zijn leven.

Het is belangrijk dat het Vlaams Parlement de gewenste koerswijziging bevestigt, wat evenwel niet kan zonder enkele structurele vragen te stellen. De psychische kwetsbaarheid is een gevolg van de wijze waarop de maatschappij georganiseerd is en de wijze waarop mensen met elkaar omgaan. Recente maatschappelijke debatten over een basisinkomen en de 30 urenweek passen daarin. Iedereen moet leren omgaan met geestelijke gezondheidsproblemen die een onderdeel zijn van de maatschappij. Aanvaarden dat sommigen op een andere wijze functioneren, is verrijkend. Een en ander veronderstelt een sterke nulde- en eerstelijnszorg, naast outreachende zorg.

Iedereen erkent het belang van mantelzorg in het algemeen. Binnen het mantelzorgbeleid moet er aandacht gaan naar geestelijke gezondheidszorg en psychisch kwetsbare mensen omdat deze problematiek een specifieke aanpak vereist.

Wie in armoede leeft, loopt een groter risico op geestelijke gezondheidsproblemen. Wie met geestelijke gezondheidsproblemen kampt, loopt een groter armoederisico. De aanpak van beide problemen is daardoor ook nauw verbonden. De betaalbaarheid is een relevant aspect van een ernstige aanpak van de geestelijke gezondheidszorg.

In Vlaanderen worden niet alleen vaker psychofarmaca voorgeschreven. Het zijn vaak ook zwaardere psychofarmaca, ze worden op jongere leeftijd voorgeschreven en slechts gedurende een korte periode gebruikt waardoor de efficiëntie ervan daalt. Het beleid moet dat van nabij volgen. Daar moet aandacht aan besteed worden in de opleiding van huisartsen. De overheid moet overconsumptie of foute consumptie vermijden.

Een aantal (etnisch-culturele) groepen in de samenleving vindt moeilijk de weg naar de geestelijke gezondheidszorg. Dat wordt verklaard door het taboe, maar ook door de toegankelijkheid van de zorg. Meer aanklappende hulpverlening en hulpverleners met een diverser profiel zouden goed zijn. Zorg moet op een diverser wijze verleend worden. Creatieve therapieën verdienen aandacht.

Jongeren zijn gevoelig en kwetsbaar. De pubertijd brengt onzekerheid en druk met zich mee: 60 percent van alle jongeren heeft het gevoel niet te kunnen voldoen aan alle verwachtingen. Jongeren hebben het gevoel bij niemand terecht te kunnen, vinden de weg niet naar hulp en missen informatie. De drempel moet voor deze groep lager. Dat kan door bijvoorbeeld samen te werken met jeugdbewegingen. Het betekent ook dat het beleid zich moet buigen over de vraag hoe wordt omgegaan met de tijd waarover jongeren beschikken. Tijd is een politiek thema. Wat doen jongeren met hun tijd? Hoe besteden ze hun tijd? Is er tijd voor vrije ontmoetingen, voor niet-geplande activiteiten of voor fysiek contact?

Leerkrachten moeten tijdens hun opleiding vernemen hoe om te gaan met geestelijke gezondheidsproblemen. Ze zijn de eerste contactpersoon. Ze kennen de jongeren. Ze zijn vaak een vertrouwenspersoon.

Ook de jongeren zelf moeten leren omgaan met geestelijke gezondheidsproblemen. Ze krijgen al EHBO maar moeten ook vernemen hoe om te gaan met geestelijke gezondheidsproblemen bij vrienden. Er zijn modules om jongeren die vaardigheden bij te brengen.

De impact van werk op het dagelijkse leven is immens. De manier van werken, de plaats van werk in de samenleving en werkbaar werk zijn cruciaal. De arbeidsgeneesheren spelen daarin een belangrijke rol.

Het voorstel van resolutie bevat 45 voorstellen die dringend moeten worden uitgevoerd om tot een veerkrachtiger samenleving te komen, wat het welzijn van iedereen ten goede komt. Mensen met geestelijke gezondheidsproblemen niet helpen kost 3,5 percent van het bnp.

2. Bespreking

Vera Jans benadrukt het belang van geestelijke gezondheidszorg. Kwetsbaarheid beter bespreekbaar maken en psychische problemen vroeger detecteren zijn belangrijke streefdoelen. Minister Jo Vandeuren geeft al in zijn beleidsnota Welzijn, Volksgezondheid en Gezin 2014-2019 (*Parl.St.* VI.Parl. 2014-15, nr. 125/1) aan dat geestelijke gezondheidszorg hoog op de beleidsagenda staat.

Wie met fysieke problemen kampt, gaat naar een huisarts of specialist. Gepaste en betaalbare zorg krijgen bij mentale problemen is minder vanzelfsprekend. Met deze vaststelling mag niemand zich zomaar verzoenen. In dat opzicht is het goed dat de Vlaamse Regering eind 2016 het actieplan Geestelijke Gezondheid heeft besproken. Het plan bevat een langetermijnvisie en draagt de kiemen in zich voor een nieuwe decretale regeling met een financieringsmodel voor de geestelijke gezondheidszorg.

Dit voorstel van resolutie bundelt een amalgaam aan vragen in vijf ruime thema's: algemeen, geneesmiddelen, diversiteit, onderwijs en werk. Het voorstel van resolutie pleit voor algemene preventie, een sterke ambulante geestelijke gezondheidszorg, betrokkenheid van onderwijs en werk, ondersteuning van de mantelzorgers en aandacht voor mensen in armoede.

CD&V is het niet eens met de analyse van de huidige geestelijke gezondheidszorg. De verschillende vragen aan de Vlaamse Regering gaan voorbij aan veel goede initiatieven. Het voorstel van resolutie vraagt het taboe te doorbreken en wil psychische problemen bespreekbaar maken. Te Gek!? geniet inmiddels niet alleen in de sector ruime bekendheid maar ook breed maatschappelijk. Het initiatief slaagt erin geestelijke gezondheidsproblemen bespreekbaar te maken in de media en bij het grote publiek.

Een aantal reeds goedgekeurde resoluties komt tegemoet aan vragen uit dit voorstel van resolutie. Het volstaat te verwijzen naar de resolutie betreffende de organisatie en vermaatschappelijking van de geestelijke gezondheidszorg (*Parl.St.* VI.Parl. 2009-10, nr. 487/3) of de resolutie betreffende de ontwikkeling van buurtgerichte ondersteuning van zorgafhankelijke mensen (*Parl.St.* VI.Parl. 2013-14, nr. 2347/3). Ook in de resolutie houdende aanbevelingen voor een verbeterde organisatie en werking van integrale jeugdhulp (*Parl.St.* VI.Parl. 2014-15, nr. 427/2) wordt aandacht gevraagd voor geestelijke gezondheidszorg voor kinderen en jongeren. Door over de sectoren heen te werken wordt bij complexe hulpvragen de gepaste zorg geboden.

Voorts komt het actieplan Geestelijke Gezondheid van de Vlaamse Regering tegemoet aan een groot deel van de vragen in dit voorstel van resolutie. Om deze redenen keurt CD&V dit voorstel van resolutie niet goed.

Freya Saeys ziet goede elementen in het voorstel van resolutie: investeren in een gezonde samenleving, investeren in verschillende vormen van zorg of het taboe doorbreken.

Het voorstel van resolutie wil mensen (in armoede) ertoe aanzetten hulp te aanvaarden. Er is uiteraard de betaalbaarheid, maar de terugbetaling van psychotherapie staat in het federale regeerakkoord en zal worden gerealiseerd. De stap naar psychische hulpverlening zetten blijft voor velen moeilijk.

Van een aantal zaken die dit voorstel van resolutie vraagt, wordt al werk gemaakt. Er zijn de jaarlijkse initiatieven om het taboe te doorbreken. Er wordt sneller hulp geboden in crisissituaties. Er wordt ingezet op de vermaatschappelijking van de zorg. Er zijn de preventiecoaches. Er is ongetwijfeld nog ruimte voor verbetering maar in het kader van artikel 107 is groei nog mogelijk.

In dit voorstel van resolutie wordt een reeks vragen gesteld aan de federale overheid. Groen is op het federale niveau vertegenwoordigd en kan daar zijn bezorgdheden kenbaar maken. In elk cruciaal gezondheidszorgdossier overlegt de federale minister voor Volksgezondheid intens met de bevoegde ministers van de verschillende gemeenschappen. De maatregelen die zij neemt, moeten immers uitvoerbaar zijn in de verschillende gemeenschappen.

De Federale Regering mag een therapie maar terugbetalen als de professionals deel uitmaken van een multidisciplinaire associatie. Het voorstel van resolutie verzet zich voorts tegen terugbetaling van een therapie door een individuele professional. De federale minister werkt aan de terugbetaling van prestaties op het vlak van geestelijke gezondheidszorg. Solopraktijken uitsluiten is te kort door de bocht. Ook solopraktijken kunnen interdisciplinair werken. Samenwerken als voorwaarde opleggen is belangrijker dan focussen op structuren.

Het voorstel van resolutie wil niet langer louter en alleen evidencebased werken in de geestelijke gezondheidszorg. Voor Open Vld is het belangrijk dat wie in de geestelijke gezondheidszorg werkt een degelijke opleiding heeft genoten en wetenschappelijk bewezen therapieën volgt. Evidencebased en multidisciplinair werken zijn geen tegenovergestelden. Multidisciplinair werken vormt de essentie van artikel 107. Patiënten blijven in de maatschappij functioneren omdat ze omringd worden door zorg.

Er moet op federaal niveau aangedrongen worden op een ander financieringsmodel met als doel een efficiënter en effectiever gebruik van psychofarmaca. Het federale regeerakkoord voorziet daarin. Er zijn al stappen in die richting gezet. Per provinciaal netwerk opgestart voor kinderen en jongeren werkt een expert met alle betrokken actoren aan een beter voorschrijfgedrag bij ADHD. De

huisarts wordt bijgestaan om depressies op te sporen. Een betere samenwerking met de tweede lijn wordt onderzocht. Het psychofarmacaplatform wil acties beter op elkaar afstemmen. Pakketgerichte financiering leidt bijgevolg niet tot efficiënter en effectiever voorschrijven van psychofarmaca. Dergelijke financiering mag er niet toe leiden dat zorgverstrekkers mensen met zware problemen weren. Al is er wel eensgezindheid over de vaststelling dat psychofarmaca alleen geen oplossing bieden.

Het voorstel van resolutie wil inzetten op diverse werkvormen. Freya Saeys pleit voor evidencebased werken en wetenschappelijke omkadering, wat niet impliceert dat vernieuwing wordt belemmerd. De gezondheidszorg biedt voldoende mogelijkheden om te experimenteren met nieuwe behandelingsvormen.

Het profiel van de professional moet worden opengetrokken. De spreekster is het eens met het streven naar meer professionals van diverse afkomst mits dat niet beperkt blijft tot de geestelijke gezondheidszorg. Cultuursensitiviteit is belangrijk. Er is ook vraag naar diversiteit in wie psychotherapie mag organiseren. Deze discussie is beslecht op het daartoe geëigende federale niveau. Psychotherapie wordt beschouwd als een behandelingsvorm die kan worden uitgevoerd door de klinische psycholoog, de klinische orthopedagoog en de huisarts mits ze de goede opleiding hebben gevolgd. De ruime overgangsmaatregelen zorgen ook voor diversiteit. Andere gezondheidszorgberoepen kunnen tot de opleiding toegelaten worden. Daarnaast is er het federale wettelijke kader voor de erkenning van ondersteunende geestelijke gezondheidszorgberoepen dat nieuwe mogelijkheden creëert in de geestelijke gezondheidszorg. Het biedt bachelors perspectief. De opleiding tot psychotherapeut wordt door universiteiten en hogescholen verstrekt, maar ook door instellingen die een alliantie aangaan met een universiteit of hogeschool.

Open Vld staat achter een aantal elementen in het voorstel van resolutie maar heeft ook bedenkingen. Ze kan dit voorstel van resolutie niet onderschrijven.

Björn Anseeuw benadrukt het belang van goede geestelijke gezondheidszorg. Goede geestelijke gezondheidszorg heeft aandacht voor de organisatie, maakt het probleem bespreekbaar, heeft aandacht voor de toegankelijkheid en schenkt aandacht aan geestelijke gezondheid op veel beleidsdomeinen. Verschillende beleidsdomeinen hebben daartoe al initiatief genomen, en daar gaat dit voorstel van resolutie aan voorbij.

Volgens het voorstel van resolutie wordt het budget voor geestelijke gezondheidszorg niet doeltreffend ingezet omdat 80 percent naar intramurale zorg gaat. Dat is te kort door de bocht.

Het voorstel van resolutie pleit terecht voor de vermaatschappelijking van de zorg: de focus moet van intramurale op extramurale zorg komen te liggen. Het voorstel van resolutie wil de zaken sneller aanpakken. Mochten de zaken te snel aangepakt worden, dan zou Groen wellicht protesteren. Dergelijke paradigmashift vergt tijd omdat de geesten moeten rijpen. Zonder steun van wie actief is in de sector lukt dat niet. De shift is volop aan de gang en leidt al tot resultaat. De focus moet nog meer op extramurale zorg komen te liggen maar alles nog sneller laten verlopen zou contraproductief zijn.

De vermaatschappelijking vertrekt niet van een onbeschreven blad. De geestelijke gezondheidszorg is in de loop van de voorbije decennia gegroeid. De druk opvoeren op basis van de vaststelling dat 80 percent van de middelen naar intramurale zorg gaat, is te eenvoudig en onverstandig.

Het voorstel van resolutie wil leerkrachten meer verantwoordelijkheid geven door hun eerste hulp bij geestelijke gezondheid bij te brengen. Leerkrachten vertrekken niet uitsluitend van hun kennis en vaardigheden. Ze werken met persoonlijkheid. Leerkrachten moeten in de eerste plaats kansen en tijd krijgen om les te geven. Dit pleidooi staat haaks op andere punten uit dit voorstel van resolutie.

De spreker is het eens met Freya Saeys en Vera Jans. N-VA kan dit voorstel van resolutie ondanks terechte bezorgdheden en doelstellingen om dezelfde redenen niet goedkeuren.

Bart Van Malderen zal enkele algemene opmerkingen maken, aanvullingen suggereren om het voorstel van resolutie sterker en breder gedragen te maken en een pijnpunt naar voren schuiven.

Geestelijke gezondheidszorg versterken, moderniseren en verbreden verdient aanbeveling. In dat opzicht betreurt de spreker dat suïcidepreventie enkel in de toelichting en niet in de resolutietekst is opgenomen. Cgg's en Logo's verdienen meer steun dan ze thans krijgen bij het realiseren van beleidsdoelstellingen. Deze hefboomen worden niet volledig benut. Dat vermelden zou een meerwaarde betekenen voor het voorstel van resolutie.

De toelichting besteedt te weinig aandacht aan de sociale inclusie van psychisch kwetsbare mensen. Dat is nochtans een belangrijk uitgangspunt in Europese, federale en Vlaamse hervormingen.

Er wordt te weinig ingezet op universele preventie. Campagnes richten zich tot doelgroepen. Brede en tegelijk gerichte acties zijn stapstenen die verbreding en versterking verdienen. Op die manier wordt preventief denken op de eerste plaats gezet. Thans is de verhouding tussen preventie en curatie niet in evenwicht.

Vroegdetectie en -interventie vereisen een sterke geestelijke gezondheidszorg op de eerste lijn. Daartoe is de eerstelijnspsychologische functie in het leven geroepen. Sedert 2011 wordt daarmee geëxperimenteerd. Het gebrek aan een stabiele regelgeving zorgt voor onzekerheid en tast het aanvankelijke enthousiasme aan. Het KCE-rapport over psychotherapeutische zorg bevat voldoende argumenten om dat project structureel uit te bouwen. Het Vlaamse en het federale niveau wijzen echter naar elkaar.

Het voorstel van resolutie bevat geen voorstellen voor het beleidsdomein Wonen. Deze belangrijke schakel ontbreekt. Aandacht voor een betere balans tussen werk en privé, en voor de samenwerking tussen Werk en Welzijn zou het voorstel van resolutie sterker maken.

De Vlaamse overheid biedt te weinig ondersteuning aan de hervorming in het kader van artikel 107. Binnen dit kader kan het experiment met de eerstelijnspsychologen uitgebreid worden. Samenwerking tussen mobiele teams voor langdurige zorg en initiatieven voor beschut wonen is wenselijk. Regelluwte in afwachting van een nieuw decreet op de geestelijke gezondheidszorg helpt om op het terrein een en ander mogelijk te maken.

Het voorstel van resolutie wil er bij de Federale Regering op aandringen om de terugbetaling van therapie te koppelen aan de voorwaarde dat de professionals deel uitmaken van multidisciplinaire associaties. Deze passage wekt de indruk dat wordt getwijfeld aan het nut van therapie. De organisatie als voorwaarde stellen ligt moeilijk. De bereidheid om dit punt aan te passen bepaalt het stemgedrag van de sp.a-fractie.

Elke Van den Brandt antwoordt dat het niet haar intentie is aan te tonen dat er geen initiatieven zijn en evenmin om het volledige overzicht te geven. Uit de brede dialoog is een aantal prioritaire zaken naar voren gekomen. Te Gek!? levert goed en belangrijk werk, maar het taboe is daarmee alleen nog niet doorbroken. Een aantal projecten moet structureel worden verankerd. Er zijn nog stappen nodig om dit te verbreden en te versterken.

De opmerking dat dit voorstel van resolutie vragen aan het federale niveau bevat, snijdt geen hout. De resolutie betreffende de ontoelaatbaarheid van schoonheidswedstrijden voor kinderen (*Parl.St.* VI.Parl. 2015-16, nr. 860/3) bevat vrijwel uitsluitend federale elementen. Niet verwijzen naar terugbetaling, psychofarmaca en het federale beleid had ongetwijfeld tot de opmerking geleid dat de indieners blind zijn voor alle federale maatregelen. De huidige bevoegdheidsverdeling verplicht het Vlaamse en het federale niveau samen te werken.

Het meningsverschil over evidencebased werken is kleiner dan het lijkt. De indieners beweren niet dat niet meer evidencebased mag worden gewerkt en dat onderzoek overbodig is. De huidige evidencebased aanpak vertraagt echter omdat alles eerst medisch bewezen moet zijn. Vernieuwing wordt zo afgeremd. De sector moet op dit punt meer ruimte krijgen maar tegelijk moet de impact worden gemonitord.

Groen verzet zich op federaal niveau tegen de wijze waarop het profiel van de professionals wordt geregeld. De focus op diploma's is niet noodzakelijk de goede focus. Er zijn goede therapieopleidingen.

Het actieplan Geestelijke Gezondheid is herhaaldelijk aangekondigd. Het is pas eind 2016 voorgesteld. Met dit voorstel van resolutie wilden de indieners druk op de ketel houden. Groen rekent erop dat de commissie dit actieplan zal bespreken.

Er zullen altijd middelen nodig zijn voor residentiële opvang, die vaak duurder is dan een ambulante aanpak. De huidige 80/20-verhouding zit echter scheef. Wie dat ontkent, gaat in tegen de analyse van het werkveld. De focus ligt te sterk op de residentiële zorg. Met artikel 107 is een eerste stap gezet maar het residentiële aanbod blijft het uitgangspunt waardoor er geen regiogebonden aanbod is. De impact blijft beperkt.

Voor een paradigmashift is er inderdaad draagvlak nodig. De sector is echter klaar om meer in te zetten op preventieve en ambulante zorg in plaats van op curatieve en residentiële. De openheid is er om sneller te gaan.

Eerste hulp bij geestelijke gezondheidszorg staat los van de ondersteuning voor leerkrachten. Leerkrachten moeten tijd krijgen om les te geven. Les geven betekent meer dan kennis overdragen. Ze moeten een band kunnen scheppen met hun leerlingen. Leerkrachten worden onvermijdelijk geconfronteerd met leerlingen die met levensvragen kampen. Ze moeten de competenties krijgen om goed te kunnen reageren, handelen en doorverwijzen. In plaats van een bijkomende belasting willen de indieners de leerkrachten versterken.

Eerste hulp bij geestelijke gezondheidszorg is op de leerlingen gericht. Leerlingen moeten leren om te gaan met elkaar en met geestelijke gezondheidszorg. Puberende tieners moeten een psychose kunnen herkennen en weten dat het normaal is dat ze zich al eens slecht in hun vel voelen. Dat mag in de eindtermen worden geïntegreerd want voor Groen is het belangrijk dat jongeren ook met elkaar leren omgaan.

Het voorstel van resolutie bevat geen afzonderlijk hoofdstuk over Wonen, maar pleit wel voor een ander en diverser aanbod dan residentiële zorg en thuisbege-

leiding. De passage over werkbaar werk kan worden uitgediept, maar dat betekent niet dat de indieners de W2-projecten minimaliseren. De eerstelijnspsychologische functie moet dringend worden verankerd. De kans dat het federale niveau deze regeerperiode nog werk maakt van de terugbetaling wordt alsmaar kleiner.

Thans wordt medicatie door een huisarts voorgeschreven. Het is belangrijk dat ze de impact van psychofarmaca kennen en weten dat ze kunnen worden gecombineerd met therapie. De toename van het gebruik en de verjonging van de gebruikers baart zorgen. Wanneer een huisarts psychofarmaca voorschrijft is het belangrijk dat hij contact heeft met een psycholoog of therapeut. Er moet met andere woorden voor een andere begeleiding worden gezorgd. Het is niet nodig dat elke huisarts deel uitmaakt van een interdisciplinair team, maar wanneer zware psychofarmaca worden voorgeschreven is interdisciplinair overleg nodig.

Er is weerstand tegen multidisciplinaire associaties. De spreekster is het eens met het pleidooi voor regelluwte en deregulering. Wie een therapie aanbiedt, moet deel uitmaken van een netwerk. In dialoog gaan en samen reflecteren verhoogt de kwaliteit van de zorg. De spreekster verklaart zich bereid een en ander anders te formuleren mits de basisgedachte overeind blijft.

Er is gewezen op tekorten. Een aantal sprekers heeft aangegeven niet akkoord te kunnen gaan. De analyse die het voorstel van resolutie maakt, mag echter niemand verbazen. Het roer niet omgooien is geen optie.

Björn Anseeuw pleit al sedert het begin van deze regeerperiode voor een goede regionale spreiding van de middelen. De spreiding van de federale middelen is historisch gegroeid. Om de vermaatschappelijking van de zorg te laten slagen, is meer nodig dan investeringen door minister Vandeuren. Vermaatschappelijking van de zorg vereist een rationele aanpak. Het voorstel van resolutie kaart dat niet aan. De spreker staat achter het doel van dit voorstel van resolutie, maar is van oordeel dat het met deze tekst niet gehaald wordt.

Elke Van den Brandt zegt dat ambulante zorg en vermaatschappelijking van de zorg elkaar versterken maar geen synoniemen zijn. Het federale niveau kan dankzij artikel 107 de vermaatschappelijking versterken. Minister Vandeuren kan daar echter ook toe bijdragen. De cgg's hebben hun budget niet meer zien stijgen sedert 2011 terwijl de behoeften toenemen. De cgg's meer slagkracht geven, betekent dat ze meer mensen bereiken en aan preventie, sensibilisering en outreach kunnen doen.

3. Stemmingen

Amendement nr. 1 van Bart Van Malderen en Freya Van den Bossche strekt ertoe in het tweede streepje, 1°, punt l) te vervangen door: "l) er bij de Federale Regering op aan te dringen bij de terugbetaling voor therapie maximaal in te zetten op het werken met multidisciplinaire associaties met aandacht voor goede zorg op eerste en tweede lijn. De huisarts moet kunnen terugvallen op interdisciplinair overleg vooraleer zware psychofarmaca te kunnen voorschrijven;"

Bart Van Malderen wil dat de terugbetaling van therapie niet afhangt van de huisarts. Hij is van mening dat iemand geen doktersvoorschrift nodig heeft om terugbetaling van therapie te kunnen krijgen. Als dit amendement wordt goedgekeurd, zal hij het voorstel van resolutie mee goedkeuren.

Elke Van den Brandt zegt dat deze aanpassing niet ingaat tegen de verschillende visies. Als dit amendement voor een groter draagvlak zorgt, zal ze het mee goedkeuren.

Freya Saeys vraagt of een huisarts verplicht is interdisciplinair overleg te plegen alvorens zware psychofarmaca voor te schrijven. Ze wil voorts vernemen wat precies bedoeld wordt met zware psychofarmaca.

Bart Van Malderen zegt dat het niet de taak van het Vlaams Parlement is om een lijst van zware psychofarmaca op te stellen. Dergelijke lijst wijzigt ook heel regelmatig. Het komt de uitvoerende macht toe dat te bepalen.

Multidisciplinair overleg ontstaat thans vaak spontaan. Voortaan moet ervoor worden gezorgd dat elke huisarts dat doet. De (lichamelijke) impact van psychofarmaca is bekend. Het voorstel van resolutie maakt terugbetaling afhankelijk van interdisciplinair overleg. Dit amendement garandeert vrije toegang tot therapie en terugbetaling. Huisartsen worden in hun rol versterkt.

Freya Saeys vindt het woord 'vooraleer' slecht gekozen.

Elke Van den Brandt antwoordt dat het amendement psychofarmaca voorschrijven niet onmogelijk maakt. Thans worden ze echter weinig efficiënt voorgeschreven, in steeds grotere mate en aan steeds jongere patiënten. Het zou goed zijn mocht er bijvoorbeeld ook aandacht zijn voor de vraag of therapie aangewezen is. Dergelijk overleg stimuleren is een goede zaak.

Bart Van Malderen vraagt hoe zinvol overleg nog is nadat zware psychofarmaca zijn voorgeschreven.

Freya Saeys ziet er een verplichting in.

Elke Van den Brandt zegt dat een huisarts volgens dit amendement de mogelijkheid moet hebben om terug te vallen op interdisciplinair overleg vooraleer hij psychofarmaca voorschrijft. Ze beschouwt dat als een relevante aanbeveling aan de federale overheid. Het is cynisch dat psychofarmaca terugbetaald worden en therapie niet. De cijfers over het gebruik liegen er niet om.

Amendement nr. 1 wordt met 2 stemmen tegen 10 niet aangenomen.

Het voorstel van resolutie wordt met 1 stem tegen 10 bij 1 onthouding niet aangenomen.

Bart VAN MALDEREN,
voorzitter

Björn ANSEEUW
Freya SAEYS,
verslaggevers

Gebruikte afkortingen

ADHD	attention deficit hyperactivity disorder
bnp	bruto nationaal product
cgg	centrum voor geestelijke gezondheidszorg
EHBO	eerste hulp bij ongelukken/eerste hulp bij ongevallen
KCE	Federaal Kenniscentrum voor de Gezondheidszorg
Logo	loco-regionaal gezondheidsoverleg en -organisatie (verkorte naam = lokaal gezondheidsoverleg)
W2	Werk- en Welzijnstrajecten op maat